

להציל את האואזיס הישראלי

דן בן-דוד

בדרום, מצרים מתהפכת – מהומות, רצח ואונס קבוצתי ברחובות. סיני הופכת לבסיס של האסלאם הקיצוני, ועל מה שקורה בעזה אין מה להכביר מילים. מצפון-מזרח, פונדמנטליסטים שיעים רוצחים ורצחים על ידי פונדמנטליסטים סונים במשטר סורי המשתמש בנשק כימי נגד עמו. מלחמת הפונדמנטליסטים גולשת ללבנון שמעבר לגבולנו הצפוני, שם ממתינים אלפי טילים המכוונים אלינו. ובירדן, התסיסה כבר החלה לבעב.

"מסביב יהום הסער". עברו שנים רבות מאז שהורי וחבריהם שרו את המנון הפלמ"ח. יתכן שכיווני הרוח עוד יפנו את הסופות הנוכחיות בכיווננו, אולם הזמנים שונים ולרשותנו יכולות הגנה שהורינו רק יכלו לחלום עליהם – בינתיים.

בזמן שסופת אלוהים, תרתי משמע, מתחוללת בסביבתנו המיידית, מיתון מן הקשים בחצי המאה האחרונה פוקד את סביבתנו הרחבה יותר, מיוון דרך איטליה ועד ספרד, עם שיעורי אבטלה דו-ספרתיים וקטסטרופה של ממש בתעסוקת הצעירים.

ואצלנו, הנמצאים במרכזו של האזור הלוהט? אואזיס של ממש. בתי קפה הומים, שמיים כחולים וים מדהים. ישנן בעיות רציניות של עוני, פערים ומחירים גבוהים. עם זאת, שיעורי האבטלה, האינפלציה ויחס החוב הנמוכים בישראל בצירוף שיעורי צמיחה גבוהים יחסית בשנים האחרונות הם קנאת העולם המערבי – שלא לדבר על המדינות סביבנו. מי מהשכנים לא היו חותמים היום על השקט והבטחון האישי ששורר כאן? מי ממדינות אגן הים התיכון לא היתה חותמת על מצב משקי כמו שלנו, שלא לדבר על אוניברסיטאות, בתי חולים והי טק ברמה הישראלית? קחו רגע לנשום עמוק, להסתכל מעבר לביקורת התמידית שיש לעם הזה על עצמו כדי להפנים איזה נס יצרנו כאן. עם כל האפלות והבעיות – וישנן לא מעט – האם יש אזרח ישראלי, יהודי או ערבי, שאינו מודה לשמיים שאנחנו בצד זה של הגבול?

אך האואזיס שלנו אינו מובטח לנצח. רבים כאן טרם החליפו דיסקט שמושגי יסוד כמו דמוגרפיה ובטחון לאומי שינו את משמעותם. הימין והשמאל עדיין סופרים ערבים ויהודים בין הים לירדן ומתווכחים אם יש כאן מספיק יהודים כדי לשמור על מדינה יהודית ודמוקרטית. בזמן שאלה רבים, כל הדיון הפך מזמן לאקדמי כי לא זו השאלה האמיתית.

עוד הרבה לפני שהימין הקיצוני יוסיף לנו מיליוני ערבים למרשם האוכלוסין, כדאי שידעו שגם בלעדיו, כבר היום לפחות מחצית מהילדים הישראלים – חרדים וערבים, 20%-28% מהילדים הרשומים במערכת החינוך היסודית, בהתאמה – מקבלים מאתנו חינוך ברמה הנמוכה מזו של מדינות עולם שלישי.

כולם נהנים מפירות האואזיס. אך מי ישמור עליו בעוד דור לאחר שנעבור את נקודת האל-חזור הדמוגרפית-דמוקרטית – גם ללא ערביי השטחים? למי יהיו הכלים לתחזק ולקדם משק עולם ראשון שיבטיח את יכולתנו להמשיך ולשמור על האואזיס הישראלי? הידע המתקדם ביותר עדיין נמצא בארץ, המדינה עדיין מושכת השקעות מחו"ל, ועדיין ניתן למצוא רוב בכנסת לקבלת ההחלטות הקשות כדי לשנות כיוון. דרושה רק המנהיגות והנכונות לעשות זאת.